

Memo

Raad

Aan: Raadsleden
Van: Burgemeester Bolding
Datum: 08 februari 2022
Onderwerp: Jaarwisseling 2021-2022
Zaaknummer: Z.HHL.053324

Geachte leden van de raad,

Bijgaand treft u ter kennisname een terugblik op de jaarwisseling 2021-2022 aan. Hoe hebben we ons voorbereid op de jaarwisseling in onze gemeente Het Hogeland, hoe is de jaarwisseling verlopen en welke leermomenten nemen we mee naar de volgende jaarwisseling?

Inleiding

De jaarwisseling bestaat uit tradities. Tradities waar gemeente Het Hogeland graag ruimte voor biedt. Met als uitgangspunt dat de jaarwisseling plezierig en veilig moet verlopen voor onze inwoners, ondernemers, medewerkers en partners.

De belangrijkste onderwerpen van de afgelopen voorbereidingen zoals Corona maatregelen, jeugdoverlast in Uithuizen en het Johan van Veenplein in Uithuizermeeden, prioriteiten, daadwerkelijke inzet en aandachtspunten voor de komende jaarwisseling komen hierbij aan bod.

Aandachtspunten voorgaande jaarwisseling

De ervaringen van voorgaande jaarwisselingen vormen voor het Team Openbare Orde en Veiligheid (OOV) het vertrekpunt voor de voorbereidingen op de jaarwisseling. Tijdens de jaarwisseling van 2020-2021 is veel politiecapaciteit gegaan naar het Johan van Veenplein in Uithuizermeeden. Dit ging voor een deel ten koste van de inzet van politie in de rest van de gemeente. Verder viel carbidschieten met grote installaties op. De schade werd vorig jaar geraamd op € 20.000,-. Echter, om tot een nog betere schaderaming te kunnen komen is een goede nulmeting van gemeentelijke eigendommen nodig.

Vorbereiding op de jaarwisseling 2021-2022

Onder regie van het Team OOV wordt de jaarwisseling samen met collega's van de teams Beheer en Onderhoud, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) waaronder de BOA's en vergunningverleners, Communicatie en onze partners van Veiligheidsregio Groningen, politie en de jongerenwerkers van Mensenwerk Hogeland voorbereid.

Vanaf september 2021 zijn vier voorbereidingsoverleggen jaarwisseling gehouden, gevolgd door een evaluatie begin januari 2022. De afgesproken aanpak en voorbereidingen worden samengebracht in een praktische uitwerking, een beknopt draaiboek waarin naast de aanpak, bereikbaarheidsgegevens en risicolocaties zijn opgenomen.

Aandachtspunten bij de voorbereidingen waren onder meer:

- Corona: welke maatregelen gelden tijdens de jaarwisseling

- Carbidschieten: wijziging Algemene Plaatselijke Verordening (APV)
- Kerstbomen: coördineren inzamelen ter voorkoming brandstapels
- Johan van Veenplein: aanpak/lijn
- Vreugdevuur Zandweer: verkrijgen zicht en contact
- Inventarisatie hotspots/risicolocaties
- Jeugdoverlast Uithuizen: vuurwerk, aanpak onder regie Team OOV
- Communicatie
- Schadebeeld: het doen van een nulmeting vooraf en inventarisatie achteraf

Aanpak in het kort

Tijdens de jaarwisseling is het zogeheten treintje toegepast. Het treintje is de systematiek waarmee de volgorde van samenwerking en optreden tussen politie, brandweer en gemeente is bepaald. Bij het aantreffen van illegale situaties is het principe van maatwerk toegepast. Afhankelijk van het ingeschatte veiligheidsrisico werd opgetreden. De hieronder genoemde prioritering werd hierin meegewogen:

1. Veiligheid hulpverleners
2. Handhaven openbare orde en veiligheid
3. Vuurwerk en carbid
4. Corona (Covid-19) maatregelen

Johan van Veenplein

Het uitgangspunt voor het Johan van Veenplein is om op voorhand geen extra toezicht te houden en/of inzet te plegen. Repressief optreden bij constateren vuur, optreden brandweer (blussen) met ondersteuning van Politie. De restanten blijven liggen tot na de jaarwisseling en worden in overleg met OOV te zijner tijd opgeruimd.

Beeld jaarwisseling 2021-2022

Bij het terugblikken op de afgelopen jaarwisseling overheerst het beeld dat de jaarwisseling rustig is verlopen. De sfeer in Het Hogeland was goed. Wel is opvallend dat vanuit de diverse partijen wordt gemeld dat er veel zwaar vuurwerk is afgestoken. De BOA's hadden minder meldingen ontvangen dan vorig jaar. De politie en de brandweer hebben zich veilig gevoeld tijdens de jaarwisseling. De brandweer heeft in Het Hogeland opgetreden bij een zestal branden in de avond en nacht.

Corona

De afgelopen jaarwisseling maakten Corona maatregelen dat er geen evenementenvergunningen verleend konden worden en geen ontheffingen voor carbidschieten en/of vreugdevuren verleend zijn. Er was sprake van een landelijk vuurwerkverbod. Alleen tijdens de jaarwisseling was de maximaal toegestane groepsgrootte vier personen in plaats van twee.

Carbidschieten

Alleen carbidschieten in lijn met onze Algemene Plaatselijke verordening (APV) was toegestaan. De recente wijziging van de APV maakte het mogelijk om carbid te schieten met maximaal zes bussen in het buitengebied, waarbij schieten met deksels niet was toegestaan. Horecagelegenheden, uitgaansgelegenheden en jeugdsozen moesten gesloten blijven. Dit maakte dat ontmoeten vooral buiten, op straat, plaatsvond. De BOA's en jongerenwerkers hebben met gehoorbeschermers en oordopjes op diverse carbidlocaties de BOCK-campagne onder de aandacht gebracht. Dit werd positief ontvangen. BOCK staat

voor Bewust Oplettende CarbidKnaller. De BOCK-campagne is een regionale campagne om carbid schieten veilig te laten verlopen.

Kerstbomen

In Winsum, Warffum en Uithuizen waren veel kerstbomen in de openbare ruimte geplaatst. Om te voorkomen dat deze en andere kerstbomen op een brandstapel zouden komen is contact opgenomen met de verschillende initiatiefnemers. Ook heeft het team Beheer en Onderhoud een centrale inzamelingsactie van kerstbomen georganiseerd.

Johan van Veenplein

Vorbereiding

Na de evaluatie van de jaarwisseling 2020-2021 zijn direct de gesprekken met de politie opgestart over mogelijke scenario's voor het Johan van Veenplein in Uithuizermeeden. Vanuit OOV en de politie is contact gezocht met ondernemers uit Uithuizermeeden, VTH heeft contact gelegd met organisatoren van evenementen in Uithuizermeeden en Mensenwerk Hogeland heeft gesproken met de jeugd in Uithuizermeeden. Eerdere jaren hebben de politie en OOV diverse ondernemers bezocht en zijn er onder andere contacten met dorpsbelangen geweest. Al deze inspanningen hebben weinig tot niets concreets opgeleverd. Ook het inzetten van beveiliging en cameratoezicht heeft weinig resultaat opgeleverd. Tijdens de voorbereidingen is overwogen om een brand op het plein te accepteren. De relatief korte afstand tot omliggende bebouwing maakt echter het veiligheidsrisico te groot. Ook het toestaan van een klein vuur zou niet beheersbaar en daarmee een te groot veiligheidsrisico met zich meebrengen.

Aanpak plein

Uitgangspunt voor deze jaarwisseling was op voorhand geen extra toezicht en/of inzet van politie, gecombineerd met repressief optreden bij het constateren van vuur, optreden van de brandweer (blussen) met ondersteuning van politie. Ook BOA's en Mensenwerk Hogeland hadden geen extra inzet ten aanzien van het plein. De restanten van eventueel vuur blijven liggen tot na de jaarwisseling en worden in overleg met OOV te zijner tijd opgeruimd.

Extra communicatie

De gemeente heeft extra ingezet op communicatie. Omwonenden van het plein, ondernemers en de vereniging Dorpsbelangen van Uithuizermeeden hebben voorafgaand aan de jaarwisseling een brief van de burgemeester ontvangen waarin de burgemeester heeft opgeroepen om de jaarwisseling zonder vuur op het plein te laten verlopen en eventuele signalen met de politie en gemeente te delen. Er zijn een aantal negatieve reacties op de brief gekomen waarin men aangeeft dat een vuur op het plein traditie is. De brief heeft echter ook positieve contacten opgeleverd met een omwonende en een ondernemer. In het gemeentenieuws is een column van de burgemeester geplaatst waarin onze inwoners en ondernemers zijn opgeroepen om samen het jaar positief uit te luiden en overlastsituaties te melden. Ook heeft de Ommelander Courant een interview met de burgemeester en politie gepubliceerd.

Verloop jaarwisseling plein

In de loop van de jaarwisseling werd het plein drukker. Er was een toestroom van ongeveer 300 personen, jong en oud. Uiteindelijk is een platte wagen het plein opgereden en in brand gestoken. De brandweer heeft het vuur geblust vanwege het veiligheidsrisico dat ontstond voor de omgeving door rondvliegende, brandende deeltjes. Restanten stro gaven een verhoogd veiligheidsrisico samen met een grote hoeveelheid glas. Daarom is besloten de

restanten van het vuur op te ruimen. De sfeer werd door de politie en brandweer als relatief goed beschreven. De brandweer en politie hebben zich niet onveilig gevoeld tijdens hun werkzaamheden.

Geen ME inzet

In tegenstelling tot wat de media vermeldde, is geen daadwerkelijke inzet van ME geweest in Het Hogeland en meer specifiek bij het Johan van Veenplein in Uithuizermeeden. De bus van de ondersteuningsgroep van de politie reed voorop om de weg voor medewerkers van het team Beheer en Onderhoud vrij te maken en de sfeer te proeven. Deze bus zou verward kunnen zijn met een bus van de ME. De ondersteuningsgroep is uitgerust voor ondersteuning van reguliere politie-inzet bij groepen.

Schade ambulance

Vanwege een onwel wording is de ambulance ter plaatse geweest. Helaas is de ambulance beschadigd. Dit is achteraf geconstateerd door Ambulancezorg Groningen. Ambulancezorg Groningen heeft hiervan aangifte gedaan.

Vreugdevuur Zandeweer

Voorafgaand aan de jaarwisseling heeft team OOV gesproken met de voetbalvereniging in Zandeweer. Voorgaande jaren werd achter het doel met carbid geschoten en een vuur ontstoken. De locatie is hiervoor in principe geschikt. Er was echter wel sprake van een illegale situatie. De gemeente wilde graag in gesprek met de organisatoren om een veilige, legale, situatie te kunnen creëren. Door optreden van de BOA's is carbidschieten met te veel bussen en bovenmaatse installaties voorkomen en zijn de namen van de organisatoren bekend.

Risicolocaties/hotspots

Alle mogelijke risicolocaties en hotspots in de gemeente worden in kaart gebracht. De brandweer inventariseert voor de jaarwisseling de leegstaande panden in de gemeente. In Zoutkamp was een vuur. Jaarlijks wordt op deze locatie een vuur ontstoken. Opvallend is de snelheid waarmee het vuur wordt gesticht. Het vuur is beheersbaar, maar richt forse schade aan het wegdek aan.

Ook in Kruisweg was een groot vuur op het kruispunt. In Oosteinde is in overleg met de BOA's door Beheer en Onderhoud brandbaar materiaal weggehaald waardoor een vuur is voorkomen. In Rasquert is carbid geschoten, een vuur en zwaar vuurwerk ontstoken. De locatie is dichtbij de spoorwegovergang. Er is een risico-inschatting gemaakt. Om verdere escalatie te voorkomen is de situatie niet beëindigd. Mensenwerk Hogeland is op locatie geweest en heeft aanwezigen herkend. Op het Versplein in Bedum hadden 200 personen zich verzameld. Dit verliep in goede sfeer.

In Adorp werd een groot feest met meer dan 100 personen aangetroffen. De politie is ter plaatse gegaan en heeft de toegangswegen afgesloten. De politie heeft opgeschaald naar het SGB0, de bevelstructuur van de Staf Grootchalig Bijzonder Optreden. De burgemeester en het SGB0 hebben besloten om de situatie niet te beëindigen. De politie stelt een bestuurlijke rapportage op aan de hand waarvan de burgemeester het opleggen van bestuurlijke maatregelen kan afwegen.

Jeugdoverlast in Uithuizen

In Uithuizen wordt sinds geruime tijd voor de jaarwisseling overlast van jeugd ervaren. Het gaat om in totaal 30 tot 35 jongeren die voor overlast zorgen, waaronder het afsteken van zwaar vuurwerk. Onder regie van team OOV vindt hierover structureel overleg plaats. Er zijn onder andere huisbezoeken afgelegd door de politie en Mensenwerk Hogeland en de politie is in een aantal woningen binnengetrepen voor opslag van zwaar vuurwerk. Er worden extra rondes/surveillances gehouden. Helaas blijft de jeugdoverlast ook na de jaarwisseling aanhouden.

Communicatie

Om onwenselijke en/of illegale situaties te voorkomen zijn verschillende één op één gesprekken gevoerd door de gemeente en haar partners met inwoners, ondernemers en organisatoren. De burgemeestersbrief over het Johan van Veenplein is gestuurd aan de direct omwonenden, ondernemers en organisatoren in Uithuizermeeden.

Mensenwerk Hogeland heeft in samenwerking met team Communicatie aandacht besteed aan carbidshieten. De BOA's en Mensenwerk Hogeland zijn op straat met jongeren het gesprek aan gegaan over het afsteken van vuurwerk en carbidshieten.

Team Communicatie heeft de social media en Whatsapp ingezet om aandacht te vragen voor onder meer de BOCK-campagne en carbidshieten. In het gemeentenieuws, op onze website en in de Ommelander Courant is aandacht besteed aan de jaarwisseling.

Schadebeeld

Om tot een goed schadebeeld te kunnen komen, heeft het team Beheer en Onderhoud voorafgaand aan de jaarwisseling een nulmeting van gemeentelijke eigendommen in de openbare ruimte gedaan. Na de jaarwisseling is opnieuw een inventarisatie van deze gemeentelijke eigendommen gedaan. Het team Beheer en Onderhoud is nog bezig met de inventarisatie. Vooralsnog zijn in totaal 13 plaatsen met brandstapels geïnterpreteerd. Er zijn 15 afvalbakken vernield. Ook bebording is vernield. Bestrating en asfalt is beschadigd. De voorlopige schatting van de materiële schade bedraagt ongeveer € 30.000. Loonkosten en externe inhuur is hierin niet meegenomen. Vorige jaarwisseling bedroeg de materiële schade ongeveer € 20.000.

Het Beheerbureau van de gemeente doet aangifte van de schade. Waar mogelijk wordt schade op de dader verhaald.

Samenvatting

Incidenten als het feest in Adorp en het vuur op het Johan van Veenplein daar gelaten, is de jaarwisseling relatief rustig verlopen in Het Hogeland. Het was beheersbaar en er was een mooie samenwerking tussen de diverse team en partners.

Vooruitblik jaarwisseling 2022-2023

Vanwege de aanwezigheid van zwaar vuurwerk, heeft de burgemeester de eigenaren van een woning in Uithuizen een voorwaardelijke woningsluiting opgelegd. Deze maatregel is genomen nadat op oudejaarsdag eerst een gesprek is gevoerd met Team OOV. Voor een tweede woning worden eventuele bestuurlijke maatregelen nog overwogen.

De burgemeester gaat in gesprek met Uithuizermeeden om samen een oplossing te zoeken voor. Met de politie worden voor de zomer mogelijke scenario's voor het Johan van Veenplein voorbereid. De gemeente zorgt voor een goede verbinding en bereikbaarheid met Ambulancezorg Groningen voor, tijdens en na de jaarwisseling.

Team OOV gaat in gesprek met de organisatoren en/of herkende personen van carbidschieten en vreugdevuren in Zandeweer, Zoutkamp, Kloosterburen en Rasquert. In de voorbereidingen wordt extra aandacht besteed aan de informatievoorziening van de gemeente gedurende de nacht en nieuwjaarsdag.

Hoogachtend,
De burgemeester van gemeente Het Hogeland

H.J. Bolding